

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§.18. Manifestentur opera Dei. Declaratur hic opus illuminationis mundi, & Sacramentorum, nec non doctrinæ veritas Euangelicæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53104](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53104)

rima mortis aliq̄ inanimata. Deinde perpendit quot philosophi conati sint in Republicis novas instituerē gubernationes, & omnia in auras euantuerunt: porro dum Apostoli nouam mundo religionem predicant, nouum Deum annuntiant omnes, quotquot ut Dij vbiq̄ colebantur, contemnant, nouam vitam, & eam quidem omnibus mundi carnalique repugnantem inclinationibus, res illis ex sententia optime succellit: quies qua ratione hoc? Perpende qualis fuerit hæc cæci illuminatio cum luto in manibus Christi, cum puluere saluæ eius immixto. Illo igitur modo contigit mundum illuminari.

Hon. A
seq.

Opus Sacramentorum mirabile.

D. Gregor. Nyssen. in hoc opere diuinum & supereminens contempletur opus quod efficiunt Sacramenta. Qua ratione fieri potest, vt modicâ aquâ aspersâ corpori, mundeatur, & illuminetur anima? quis credat, quod paucis illis verbis: *Ego te absoluo*: a Confessario legitimo prolatis; quæ verba sunt talia, vt vix ad corpus pertingant præsentis & quæ pronuntiatâ ilico euanescent in illarum penitentem à culpis omnibus reddant absolutum? Hic tibi patebit Dei virtus, & opera quæ facit, qui modico luto cæci facies applicato: eundem illuminant: eo quod lutum sit saluæ Dei commixtum, eiusque contactum manibus, & quo vix vult ad effundendos oculos: & licet alias præter manibus non videas, manus, verumtamen, & Dei manus assistunt, de quo dicitur: *Hic est qui baptizat*: Ad rem congruè ponderat: *Virga erat à nuco, seu corrylo, & vix nihil aliud quam commune lignum, quod à cuiusque manu caditur, & portatur & conueniens interpretatur, ad quod visum fuerit, & igni ad arbitrium traditur.* Verum cum Deus ea vix voluit per manû Moyli ministrari: quæ non ob stupendam patrat in caelo, aëre, aquâ, animalibus, terraque prodigia: *Ad hæc virga Moyli manus mota poterat peruenire, hæc attingere*: Simili modo perpendat effectus pallii Elie admittibiles, quod ex pellibus caprarum erat conlutum. *Quid in se vile magis, minoris efficaciz, vtilitque inferitis? Arcamen ab Elia contactum, & per eam vitæ tenet, quæ ex illo contactu recipiebatur in Eliseo duplicem illum operatus est spiritum: quo toto mundo euasit celesterrimus: Vnde quid operatur pellis caprarum: quia per contactum Elie sanctam vim accipit.* Idem in vellibus Elisei considerat: & tandem cum hoc hodierno luto concludit: quod cum sit adeo vile, contempdidum, contemptibile, & à luce ita distitum, vt nihil magis, illud tamen Redemptor tangens, fumensque, vt manuum suarum in-

strumentum, per illud oculos effinxit lucidos visumque clarissimum. Hoc notare soleo, vt efficaciam exponam. SS. Sacramenti, in quo verè & realiter corpus & sanguis Christi continentur. Si pellis capræ ex solo contactu Elie, tantam haulerit virtutem, quanto magis ipsum corpus? quod clarè paruit: cum illud tangens defuncti pueri corpus, ilico ad vitam reuocavit. Idem dicendum de Eliseo: cuius corpus licet mortuum tanta viguit virtute, vt tangens mortuum, eundem resuscitauerit. Si quedam D. Pauli semicicidia talem attrahat ex corporis contactu virtutem; si lapis, quo D. Stephanus fertur oppressus tanta efficiat miracula, si sagitta, quâ D. Sebastianus fuit transfixus suo contactu contulerit sanantem &c. quid non efficiet ipsum Christi corpus & sanguis, in eo qui illud reuerenter suscipit, & verè ac realiter illud per species tangit Sacramentales? Si caro illa saluatoris, talem habeat virtutem: vt tangens lutum, illud in oculos conuertat: si sinitia vestimenti corpus cooperiens, steterit fluxum sanguinis in melice graui alla infirmitate laborante: quid ipsa faciet caro non mortua, sed viva? &c. Hic attende monet D. Gregor. Nyssen. qualiter in luto tibi suæ potestatis delectat opera, quod in te, peccor operabitur: nisi per culpam tuam ponatur oblatulum?

VIII. Efficacia venerabilis Sacramenti.

Joan. 133
D. Greg.
Orat. des.
Baptis-
male que
merit.
Nunc a-
gnosco
gregem
meum.

VI. Similitudo de viâ
VII. Item de pallio Elie & velle lisei.

Suggestit nobis hæc doctrina motuum, ad subtilissimum argumentum Cardinalis nostræ Caietaniæ quod postmodum inueni aptè D. Damasceni hætem in D. Greg. Nazianzæ. Querit D. Thom. cur Christus in carne sua, inaque persona suscipere dignatus sit omni generis peccatis dolores & passionis, vt nullam aueritas, quam nec acceperit, & in se libens assumeret. Multas adfert S. Doctor rationes, & addit Caietan. vnam vt inquit, omnes sanctificaret, dolores, illosque redderet vitales, & quietis ac gloriæ instrumenta: *Enigatur* (ait D. Greg. Nazianz.) *vt flagrationem sanctificet: lacrymas, sumpsit, vt lacrymas laudabiles reddat, &c.* Qui namque potuit assumendo lutum, reddere illud instrumentum oculis apertum producendis, poterit suscipiendo flagella, persecutiones, lacrymas, ignominias, fatigationem, mortem, sepulturam, poterit, inquam, hæc omnia suis manibus accipiendo, & in se recipiendo, reddere gloriæ, salutis, vitæque instrumentum, de quibus alias dicendum.

IX. Cur Christus omnes dolores assumpsit.

Tandè hic via sternitur, vt exponamus qua ratione hoc opere, Euangelij sui ac doctrinæ opus

X. Doctrina Evangelica & beatitudo abscondita.

adeo insigni manifestet. Dei opus est Doctrina docetque rationem, ob quam creatus fuerit homo, & in quo consistat beatitudo, vltimus finis hominis, quibusq; medijs illam assequamur. Est autem hæc sapientia adeo abscondita, vt illam nullo potuerint tempore comprehendere, nec imaginari etiam subtilissima creaturarum ingenia. Circa quod valde fise dicitur Job secum inquitens in quo vera possit sapientia reperiri: *Iob 28.1. Hæc argenti venarum suarum principia &c. Sapientia vero vbi inuenitur: Varijs adductis metaphoris, aurum, maris & abyssi declarat, quod illam nullus poterit intellectus creatus assequi, quodque velut opus diuino intellectui proprium, ipse solus eam posset exponere: & ad hunc finem descendit Dei filius in mundum vt probat vates Baruch alio non minus longo, ac mysterio discursu. Nequibant homines suis vibus suum comprehendere finem verum, in quem fuerunt creati, nec intelligere in quo eorum consisteret vera beatitudo. Quocirca de hoc singuli plures errores, quam verba proferebant, de quibus tractatus edidit amplissimos D. August. in libris de Civitate Dei.*

XI. Christus illam aperit.

Veni Dei filius, & hanc in terra proponit sapientiam, exponens finem propter quem Deus nos in mundo creauerit, scilicet celum, vbi tantummodo vera est beatitudo: vianque eorudentem aperit esse dolores, mortem, crucem, paupertatem, persecutiones, lacrymas, vitam perdero vt illam assequantur &c. O Domine, quam est hoc opus q.erosum & quis illud intelliget? Quod si vitam voluero, mortem oportet vt amplectar? Si diuitias appetam, illas reiciam? si quietem optaero, laboribus incumbam? Si gloriam quaesito, crucem intelligem? Hoc Christus diuitibus proponit, illis facultatum suarum perfruens contemptum, & elemosynam: sed quis fructus? *Uridebani enim, qui erant auari. Accedit Dominum adolecens opibus prædiues, & viam ab eo percunctatur sapienter: dicit Dominus: Vade, vende omnia que habes, & da pauperibus &c. Et habebis thesaurum in caelo. Audit hoc adolecens & nondum prolatis perfectè verbis, terga vertit Saluatori: Abijt tristis.*

Hæc vna fuit ratio, cur in Christum salutiosi surrexerint, quia doctrinam hanc non capiebant, eamque vt delirium anileque fabulas deridebant. Hic est autem legitimus verborum illorum sensus, quibus illes affatus est Christus: *Quæritis me interficere: quia sermo meus nonne apit in vobis Domine, qua ratione opus hoc quod prædicas*

Ioh. 8.37

intelligam? Doctrina est hæc difficillima, talisque futura est mundo, & labore non paruo tui sudabunt discipuli, quibus hanc præcipis adimplendam. *Enites in mundum vniuersum predicare Marc. 16. Evangelium &c. Illam in hoc opere considerat: via namque vt visus reparatur, & oculi efformentur, ea est, que huic videtur esse contraria: nempe massa lutuli. Iter ad quietem est labor, & quanto videtur hos esse grauios, tanto fit spes tua solacio. Idcirco dixit D. Iacobus: *Omnia gaudia excelsitate, fratres mei, cum in tentationibus varijs incidetis: hæc quamobrem? ac ea est ratio, quam assignat Ilias iuxta septuaginta: verba fuerunt hæc illa, quibus (scite D. Ieron.) Paula vidua omnis pecuniam sanctitatis, velut communitum se tulero sustinebat: *Tribulationem super tribulationem, spem super spem expectate: vbi nostra vulgata loquitur: *Munda, remanda, expecta, reexpecta &c. Quando super te grauis irruit aduersitas, conide animosus: est etenim aduersitas, qua requies obtinetur: & quando tribulationem tribulatio sequitur: spes tortoris spem corroboret: iam enim ab Apollolo præmoneris: *Quod momentaneum, & breue est tribulationis nostra, supra modum in sublimitate æternæ gloria ponitur operatur in nobis. Quod tribulatio gloriam operetur? Paupertas accumulæ diuitias? Mors temporaria vitam operetur æternam? Vtique: Ita etenim Dominus effugit oculos: & hoc quod visum quis vixerit dimente, illique: sic cre. ipsum est medium, quo visus oculique comparantur.*****

§. 19. Et linuit oculos. *Dom Dominus oculos linuit, ita demulcet, & afficit, vt impleatur illud: Centuplum accipiet: vt patuit in Arnulpho.*

A Pertus adhuc in hoc opere Dei manifestantur opera, si formam, attendas, quæ dicit euangelista lutum à Christo fuisse appositum: *Linuit oculos eius.* Nullus opex hoc eret mysterio. Nota verbum *linuit*, quod derivatur *Alenire*, & proprie significat demulcere, & fouere. Sic ait Cicero, quod iudex vii verbis debeat lenionibus: *Iudicis delinctor debet esse oratio &c. de Principe Sicimorum referuntur dicitur quod aduertens Diuam: *Resistit de lamine blanditij. q. d. Euangelista, quod Christus non cum impetu lutum oculis cæci liniecit, velut laminam ferri, sed quod summa suauitate ac modestia hoc illis superposuit, ita illos obliuiscens,**

Iacob. 1. 2. Epist. 27. ad Eufor. de Epist. Pambio Pan. le matris. Ista. 2. 10. 1. Cor. 4. 17. 48. Quid hic significet. Cicero. De claris oratoribus. Gen. 34. 3. vt. 111.